

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XIII. Certitudo Fidei Divinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

CAPUT XIII.

Prop. XIX. XX. & XXI.
ab Innoc. XI. &c.

Certitudo fidei Divina.

1. PROP. 19. *Voluntas non potest effi-
cere, ut assensus fidei in se ipso
sit magis firmus, quam creatur pon-
dus rationum ad assensum impellen-
tium.*

PROP. 20. *Hinc potest quis prudenter
repudiare assensum, quem habebat super-
naturalem.*

PROP. 21. *Assensus fidei supernatu-
ralis, & utilis ad salutem stat cum noti-
tia solam probabili revelationis; immò
formidine, qua quis formidet, ne non sit
locutus Deus.*

Circa has tres propositiones ab Innoc.
proscriptas Confessario erit utile scire
sequentia.

I. Quòd assensus fidei Divinae, quo
v.g. firmissimè credo Deum esse Trinum,
& Unum, quia Deus summè verax reve-
lavit, & Ecclesia Catholica proponit esse
à Deo revelatum, certus, & infallibilis
est sic, ut non possit non esse verus: tum
ex ratione sui principii, habitus nimi-
rum fidei, & auxilii supernaturalis
(nam tam habitus, quam auxilium ex
sua natura sunt determinata ad non pro-
ducendum actum fidei, nisi circa pro-
positionem revera à Deo revelatam) tum
ratione motivi formalis, ratione nimi-
rum divinae veracitatis revelantis (nam
Deus, quia summè verax, nec falli, nec
fallere potest, & idèò, nisi verum om-

ninò revelare) & hæc est certitudo obje-
ctiva, seu connexionis actus cum obje-
cto, ratione cujus est impossibile, quod
detur actus fidei, quin objectum sit, si-
cut creditur; tum ex parte Ecclesie
proponentis, ut ex mox dicendis con-
stabit.

2. Deinde est certus certitudine adha-
sionis ad objectum, consistente in hoc,
quod quis debeat potius adhaerere, & fir-
missimè adhaereat mysteriis à Deo reve-
latis, quæ proponuntur ab Ecclesia cre-
denda, quam ullis aliis veritatibus; ra-
tio est, quia cum proponitur ab Eccle-
sia mysterium aliquod credendum, quia
Deus summè verax revelavit (adeòque
cum morali evidentia, quod sit à Deo reve-
latum) debet quis illud credere, &
ipsi per actum fidei adhaerere potius,
quàm cæteris veritatibus, id enim exi-
git autoritas, dignitas, ac summa ve-
racitas dicentis, & infallibilitas Ecclesie,
quæ in his proponendis errare non potest;
hinc sine gravi injuria non potest
assensus denegari, unde dixit Aug. lib. 7.
Confes. cap. 10. *facilius dubitarem, cre-
dere me, quam non esse veritatem, quæ audi-
vi in corde.* Si philosophus contra con-
secrationem afferat: *accidens non potest
esse sine subiecto*: fidelis, non ipsi, sed fi-
dei firmissimè adhaereat, quæ docet: in
Eucharistia esse accidentia sine substantia
panis, & vini: si contra resurrectionem
adducat: *à privatione ad habitum non
est regressus*: statim ei opponat articu-
lum fidei: *mortuorum, scilicet, resurre-
ctionem.*

3. II. Observet, ad credendum esse
necessarium ex parte voluntatis actum
super naturalem (scilicet, ipsam affectionem nun-
cupa-

cupatum) quo voluntas velit credere, & imperet intellectui, ut firmissimè credat, quidquid Deus dixit, & ab Ecclesia proponitur credendam. Habetur ex *Teid. sess. 6. c. 6. de just.* ubi: *disponuntur autem ad ipsam iustitiam dum excitati divina gratia, & ad iustitiam ex auditu concipientes, liberè moventur in Deum, credentes vera esse, qua divinitus revelata, & promissa sunt.* Et *Araulicano 2. can. 5.* ubi: *si quis, sicut augmentum, ita etiam initium fidei, ipsum credulitatis affectum, quo in eum credimus, &c.* Et sequitur, ex quo experiamur nos non credere, nisi velimus. Tum quia, actus fidei est meritorius, & liber, hoc est, liberam est credere, & non credere, sine actu autem voluntatis nec libertas, nec meritum subsistit. Tum quia, pia affectio requiritur pro certitudine adhesionis ad objectum, sive, ut firmissimè intellectus per actum fidei absque ulla dubitatione, & formidine tendat in objectum revelatum, ab Ecclesia propositum, ut optinè probat *D. Thom. 2. 2. qu. 1. art. 4. in corp.* nam cum intellectus non videat evidentè physice, aut metaphysice objectum esse verum, ab objecto determinari, nec moveri potest, sed opus est, ut voluntas imperet, ut firmissimè credat. quod ei ab Ecclesia cum morali evidentia proponitur à Deo revelatum, & sic captivet intellectum in obsequium fidei.

4. III. Notet aliud esse propositionem aliquam esse credibilem, & aliud esse credendam: hoc secundum aliud non dicit, quam propositionem esse talis naturæ, ut quis debeat eam credere, & dignum sit, ut credatur: esse autem credibilem in-

portat talem esse, ut quis possit eam credere. Nec sequitur, quod si propositio sit credibilis, sit vera à parte rei, nam propositio falsa potest esse credibilis, ut patet: dicat homo fide dignus: *Petrus est domi*: si Petrus domi non sit, propositio est falsa, sed credibilis propter autoritatem, & testimonium dicentis. Nec etiam, quod si propositio sit vera, sit proximè credibilis, nam necesse est, ut ab aliquo fide digno reveletur: credibilitas enim sumitur ab extrinseco; & ideò consideret, quod sicut propositio est credibilis, quæ potest credi, sic illa est evidentè credibilis, dum evidens est alicui se posse eam credere; & quia evidens est mihi v.g. quod possum credere Petro proponenti Germanos fuisse victores, ex quo nullà habeam rationem prudenter dubitandi, quin verum dicat, ideò propositio ab eo asserta, est mihi evidentè credibilis, sive sit in re vera, sive falsa.

§. IV. Pondera, quod mysteria nostræ fidei sunt evidentè credibilia, & credenda: scia, quod idem est, quod dantur motiva, propter quæ est moraliter evidens, mysteria nostræ fidei esse à Deo revelata. Per evidentiam moralem cum communi intelligitur illa, qua res aliqua, quæ non est nota ex terminis, neque deducta ex principiis, sic notis, nec aliquo sensu externo percepta, ita apparet intellectui, ut is nullam habeat rationem dubitandi, & judicaretur ab omnibus imprudentissimus. qui non iudicaret rem illam, sicut apparet ipsi: sed dantur motiva, quæ hoc modo evidentè probant mysteria nostræ fidei esse à Deo revelata: considerentur miracula
facta

facta in confirmationem mysteriorum fidei: quæ certè Deus non fecisset, nisi mysteria, in cuius confirmationem fiebant, essent vera, & ab ipso revelata; quòd si negetur fuisse confirmata miraculis; negari non potest, quin hoc ipsum sit maximum miraculum; quod tanta, & tam principalis Mundi pars absque ullo miraculo receperit doctrinam novam, ab Apostolis, aliàs rudibus, & simplicibus, prædicatam, contrariam carni, & sanguini, & ex toto adversam ei, quam ante viri hujus Mundi, tam docti, quam indocti, nobiles, & simplices profitebantur; quòd certè sufficit ad reddendum moraliter evidens, & judicandum imprudentissimum eum, qui non judicat, quod fuerint revelata à Deo.

6. Confirmatur, est moraliter evidens, quod Ecclesia Catholica sit vera Ecclesia Christi, sed Ecclesia Catholica proponit mysteria fidei esse à Deo revelata, ergo est moraliter evidens mysteria nostræ fidei esse à Deo revelata; adeò ut imprudentissimus sit, qui id non judicet: major est certa, quia in confirmationem Ecclesiæ Catholice sunt facta innumera miracula; & hoc unum maximum est, quod, non obstante impugnantium potestate, & persecutorum tyrannide conantium eam destruere, & ad nihilam reducere, magis creverit, & totum ferè sibi orbem subegerit, sanguine martyrum irrigata. Alia motiva videas apud Theologos in tract. de fide.

7. Hinc, quia est moraliter evidens, quod mysteria nostræ fidei sint à Deo revelata & est certum omnino, quod quidquid Deus revelat, est verum, cum nec

fallere, nec falli possit: sequitur. 1. Quòd sint vera. 2. Quòd quilibet debeat illa credere, cum sufficienter proponantur. 3. Quòd quacumque alia doctrina opposita fidei nostræ sit falsa, & quod imprudentissimè quis eam doctrinam crederet. 4. Quòd urgentissimum medium ad convincendos Infideles, & hæreticos sit proponere ipsi evidenter, mysteria nostræ fidei esse à Deo revelata; nam, si id benè proponatur, & Deus dederit ipsi gratiam, benè percipiendi, quod proponitur, & auferat ab ipsis internam voluntatis pertinaciam, & dociles reddat, facile convertentur.

Ex quibus potest quilibet videre nullum prudentem posse repudiare assensum supernaturalem fidei; nam recta ratio non potest dictare, quòd, ut falsa, repellamus, quæ Deus revelavit esse vera; nam imprudentissimè ageret.

Et pariter inspicere, quòd cum assensus fidei divinæ sit omnino certus, & infallibilis, non compatitur cum dubio, & formidine, aut notitia solum probabili, quòd mysteria sint à Deo revelata; nam sanè, si judicium de existentia revelationis esset incertum, & dubium, voluntas non posset prudenter imperare actum firmissimum, ut est actus fidei divinæ.

7. Sed difficultas est de pueris, & rudibus, qui cum non possint examinare motiva credibilitatis, ut miracula, prophetias, sanctitatem doctrina, ex quibus formatur judicium moraliter evidens, & certum, quòd mysteria nostræ fidei sint à Deo revelata, nec moralem evidentiam possunt habere de existentia revelationis; propterea, aut est dicendum præfatos, immò majorem partem fidelium,

namquam credere fide divina, quod absurdum videtur, aut, quod ad fide divinam credendum non requiratur, ut evidenter moraliter quis iudicet, mysteria fidei esse à Deo revelata.

Resp. Pueris, & rudibus ad credendum firmissimè mysteriis fidei sufficit propositio Parentum, vel Parochi: ex quorum instructione, cum interna illustratione Dei ad credendum, quamvis ad prædicta signa non reflectant, apparet evidenter moraliter, quod mysteria fidei sint à Deo revelata: & ex ea, ac obligatione, quam habent, quod in materia salutis aeternæ sequenda est eorum instructio, moventur ad actum fidei eliciendum: habetur ex D. Thom. cit. ad 2. ubi: non enim crederet, nisi videret esse credenda, vel propter evidentiam signorum, vel propter aliquam huiusmodi; nota hoc ultimum. Hinc, si supposita Parentum instructione, credant: ver. grat. Verbum esse incarnatum quia Deus summè verax revelavit Ecclesie Catholicae, actum fidei Divinae eliciunt.

CAPUT XIV.

Prop. XXII. ab Innoc. XI. Sc.
Fides necessaria ad salutem.

1. PROP. 22. Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita Remuneratoris.

2. Supponitur tamquam certum, quod fides supernaturalis habitualis est necessaria omnibus hominibus, tam parvulis, quam adultis; quod patet ex illo ad Hæbros 11. Matthei 23. Cantela Confess.

bræos 11. sine fide impossibile est placere Deo: & ex certo principio, quod nemo possit consequi vitam aeternam sine justificatione: nemo autem justificatur, cui non infundantur fides, spes, & charitas, tam parvulis, quam adultis: Trid. sess. 6. cap. 7. de justif.

3. Item, quod omnibus adultis habentibus usum rationis necessaria est fides explicita, actualis, supernaturalis; ut patet ex allegato textu; & ex Symbolo Athanasii: quicumque vult salvus esse: ver. Hac est fides Catholica, quam nisi quisque fideliter, firmiterque crediderit, salvus esse non poterit: & potest isto suaderi discursu: Deus homines adultos salvare non vult, nisi cum ipsorum cooperatione, sed cooperatio hominis ad salutem utilis non est sine fide supernaturali: cum si ab ista non reguletur, proportionem non habeat cum beatitudine supernaturali, ergo secundum dispositionem Dei fides supernaturalis actualis est necessarium medium adultis ad salutem: & debet esse supernaturalis, non modò ex parte principii, auxilii nimirum divini, sine quo actus supernaturales non eliciuntur, sed etiam ex parte objecti, quatenus debet hominem dirigere ad finem non naturalem, sed supernaturalem aeternæ beatitudinis: & tendere in objecta à Deo revelata.

4. Item, quod omnibus adultis existentibus in mortali necessaria est fides supernaturalis actualis, ut constat ex adductis textibus, & ex hoc alio ad Hæbros 11. accedentem ad Deum oportet credere, quia est, & inquirentibus se remunerator sit. Deinde fides actualis ex Trid. cit. cap. 6. est dispositio necessaria

(X x)

ria